

Abstract

Project Code : RDG5310012
Project Title : Land Tenure and Food Security
Director of the Project: Supruet Thavornytikarn , Ph.D
E-mail Address : supruet@econ.tu.ac.th
Project Duration : April 1 , 2010 – March 31 , 2011

While Thailand is able to produce enough rice to support the population, some vulnerable households have inadequate consumption to meet energy and nutritional needs, particularly in the rural areas. The household food poverty line in 2007 was averaged at 22.58US\$/person/month, or 54 percent of the total poverty line. 416,410 people in Thailand, or 0.65 percent of the population were affected by food poverty . The rural poor lived with limited natural conditions and land ownership. More than 400,000 households in the rural area are landless and are the most vulnerable group that affected by food poverty . Moreover, there had been an unequal distribution of land and land rights between small-scale farmers and large scale farmers. Small-scale farmers have insecure rights and tend to rely on crops cultivated on marginal lands. With insecure rights and scarcity of water ,they are unlikely to make their full effort to make long term investment in their cultivated land and hence reducing productivity. These problems of land tenure system in Thailand pose risks to agricultural productivity and exploitation of natural resources and thus the sustainability of food security for all households, especially the poor.

Objectives of study were to explore how differences in land access or land tenure rights affect household's decision to choose crop to produce, farming system and trade off between short-term consumption and long term preservation of land, to analyze impacts on rural livelihood strategies or the way in which assets are used to generate access to food that meets nutrition status, particularly when households face negative shocks under differences in land tenure rights.

Target area was Khon Khen province ,one of the most vulnerable provinces to food poverty. The data used was from the field survey in Khon-Khaen. Three types of land titles were selected: Certificate of Utilization (N.S-3), Title Deed, and Undocumented Land.Data are collected through questionnaires.The empirical model was estimated using the choice model. The dependent variables were the decision to invest/ conserve land. The independent variables included major land right variables and control variables such as household characteristics.

Empirical results revealed that more secured land rights induce more food security or, in other words, reduce the vulnerability to be food-poor. Unfortunately, its relative importance is much less than money income. This implied that the observed agriculturalists are market- or commercial-oriented and concern less about being self-sufficient in term of food. Alternatively, liquidity and value mismatch between land and food security could explain this relative less importance of land rights.

Moreover, it was found that rice cultivation caused household to be more vulnerable. This raises our concern on the long-term implication on rice production and widespread food insecurity in Thailand. It is essential for the government to develop a set of policy to assure food security by doing something else apart from securing farmers' rights over their land. Land reform can reduce food vulnerability but money income is more effective. Rice cultivation is apparently under threat since it reduces food security for the household. Revised policy on rice is urgently required. Agriculturalists' behavior on their trade-off between short-term consumption and long-term preservation of land remains to be further examined.

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG5310012
ชื่อโครงการ : Land Tenure and Food Security
ชื่อผู้ดำเนินการ : ดร.ศุภฤทธิ ถาวรยุติการต์
E-mail Address : supruet@econ.tu.ac.th
ระยะเวลาโครงการ : 1 เมษายน 2553 ถึง 31 มีนาคม 2554

ในขณะที่ประเทศไทยสามารถผลิตข้าวได้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน แต่ยังมีครัวเรือนที่เสี่ยงต่อการบริโภคที่ได้พลังงานและสารอาหารไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย โดยเฉพาะครัวเรือนในชนบท เส้นความยากจนด้านอาหารของปี 2550 เฉลี่ยได้เท่ากับ 22.58 ดอลลาร์ต่อคนต่อเดือน หรือ 54% ของเส้นความยากจนโดยรวม ประชากร 416,410 คนในประเทศไทย หรือเท่ากับ 0.65% ของประชากร โดยรวมได้รับผลกระทบจากความยากจนด้านอาหาร ประชากร มากกว่า 400,000 คนในชนบทที่ไม่มีที่ดินทำกินและมีข้อจำกัดในความเป็นเจ้าของที่ดิน เป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อความยากจนด้านอาหาร ยิ่งกว่านั้น ยังมีการกระจายที่ไม่เท่าเทียมกันในที่ดินและสิทธิในที่ดินระหว่างเกษตรกรรายย่อยและเกษตรกรรายใหญ่ เกษตรกรรายย่อยที่ไม่มีความมั่นคงในเรื่องสิทธิในที่ดิน มักไม่ต้องการลงทุนที่มากกับบนที่ดินทำกินของตนเอง ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพการผลิตลดลง ส่งผลต่อความมั่นคงด้านอาหารต่อครัวเรือน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือเพื่อตรวจสอบว่าความแตกต่างในสิทธิในที่ดินส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจเลือกการผลิต ระบบการผลิตอย่างไร และตรวจสอบการเลือกระหว่างการบริโภคในระยะสั้นและการอนุรักษ์ที่ดินในระยะยาว เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบต่อวิถีชีวิตจากการใช้ทรัพย์สินของครัวเรือนในด้านอาหารที่เพียงพอต่อความต้องการสารอาหารของร่างกาย บนเงื่อนไขต่างๆของสิทธิในที่ดินทำกิน

พื้นที่ศึกษา คือ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความเสี่ยงต่อความยากจนด้านอาหาร ข้อมูลที่ใช้มาจากการสำรวจภาคสนามในขอนแก่นผ่านแบบสอบถาม การศึกษาเลือกสิทธิในที่ดิน 3 แบบ คือ นส.3 , โฉนด และไม่มีเอกสารสิทธิ์ แบบจำลองที่ใช้คือ Choice Model โดยตัวแปรตามคือการตัดสินใจในการลงทุนในที่ดิน ตัวแปรอิสระคือสิทธิในที่ดินทำกิน และตัวแปรควบคุมคือลักษณะต่างของครัวเรือน

ผลการศึกษาปรากฏว่า ยิ่งสิทธิในที่ดินทำกินมีความมั่นคงเพียงใด จะยิ่งนำไปสู่ความมั่นคงทางด้านอาหารเพิ่มขึ้น หรือพูดอีกอย่างคือ จะช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดความยากจนด้านอาหาร แต่โชคไม่ดี สิทธิในที่ดินทำกินนี้มีความสำคัญน้อยกว่ารายได้ที่เป็นตัวเงิน กล่าวคือ เกษตรกรให้ความสนใจต่อความพอเพียงทางด้านอาหารน้อยกว่าการผลิตข้าวเพื่อขาย ยิ่งกว่านั้น พบว่า ลักษณะการทำการเกษตรทำให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ในระยะยาว รัฐจึงควรพัฒนานโยบายด้านอื่นๆนอกเหนือจากการกำหนดสิทธิในที่ดินทำกินที่ทำให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร นโยบายเกี่ยวกับข้าวควรนำมาทบทวน และพฤติกรรมกรรมการเลือกระหว่างการบริโภคในระยะสั้นและการอนุรักษ์ที่ดินในระยะยาวต้องการการตรวจสอบต่อไป